

"Nefis ne kadar mağrur da olsa, kendisi, kendi kusurunu derk eder." ile "Nefsini ittiham eden, kusurunu görür." cümlesi zıt değil mi?

"Çünkü, büyük evliyayı kendi gibi telâkki eder, haklarındaki hüsn-ü zannı kırılır. Zira, nefis ne kadar mağrur da olsa, kendisi, kendi kusurunu derk eder. O büyükleri de kendine kıyas edip kusurlu tevehhüm eder. Hattâ, enbiyalar hakkında da hürmeti noksanlaşır."
(1)

"İKİNCİ NOKTA: Şeytanın mühim bir desisesi, insana kusurunu itiraf ettirmemektir -tâ ki istiğfar ve istiâze yolunu kapasın. Hem nefsi-insaniyenin enâniyetini tahrik edip, tâ ki nefis kendini avukat gibi müdafaa etsin, âdetâ taksirattan takdis etsin."

"Evet, şeytanı dinleyen bir nefis, kusurunu görmek istemez. Görse de, yüz tevil ile tevil ettirir."

"Nefsini itham eden, kusurunu görür. Kusurunu itiraf eden, istiğfar eder. İstiğfar eden, istiâze eder. İstiâze eden, şeytanın şerrinden kurtulur."

"Kusurunu görmemek, o kusurdan daha büyük bir kusurdur. Ve kusurunu itiraf etmemek, büyük bir noksanlıktır. Ve kusurunu görse, o kusur kusurluktan çıkar. İtiraf etse, affa müstehak olur." (2)

Birinci bahiste; velayet davasına sapan ve kendi cüz'î makamı ile evliyaların büyük makamını karıştıran salikin, ruh haleti izah ediliyor. Bu salik nazarında, "evliya dedikleri kimse benim gibi kusurlu ve basit bir adam, büyütmemin mânası yok", gibi tehlikeli fikirler meydana geliyor. Bu fikrin temelinde kendi kusurlu ve eksik halini evliyaya teşmil etmek vardır.

İkinci bahiste ise; Üstad Hazretleri, kusuru görmek ile görmemek arasındaki farkı izah ediyor. Kusuru görmek istememenin sebebi olarak, şeytanın hilesini gösteriyor. Kişinin kusurunu derketmesi başka şey, onu kabul edip pişmanlık duyması başka

şeydir.

Şeytanı dinleyen nefis kolay kolay kusurunu itiraf edip kabullenemez, belki kusur olduğunu derkedip bilir; ama bin te'vil ile kendini müdafaa eder. Bu da hakiki mânada kusurunu görmek mânasına gelmez. Zira kusurunu görmek yetmez, onu kabul edip nedamet etmek de gerekir. Dolayısı ile aralarında herhangi bir zıtlık yoktur.

Dipnotlar:

- (1) bk. [Mektubat, Yirmi Dokuzuncu Mektup Dokuzuncu Kısım.](#)
(2) bk. [Lem'alar, On Üçüncü Lem'a.](#)